

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 1. De Eucharistiæ Sacramento absolute,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

marum:ideoque ex iustitia teneantur curam earum habere. Sic enim fit vt Parochis, qui sunt ipsi, rum coadiutores, deficientibus, ad ipsos se deat obligatio prouidendi ouibus, siue per alios, siue etiam per seipos: nisi forte iusta habeant impedimenta quæ excusent. Monet etiam benedem Suarez, alios idoneos, ex accidenti obligari quoque ad hoc sacramentum ministrandum: nimirum cum non adest Parochus qui tale ministerium exerceat: tunc enim proximus censendus est in graui necessitate constitui: cui subueniendi obligatio, per preceptum charitatis imponitur.

Septimum documentum est: Ministrantem istud sacramentum, obligari ad se bene disponendum: ita vt peccati mortalis conscientia habens, teneatur se ad statutum gratiæ saltem per contritionem, disponere. Item que obligari, non nisi conuenienter disposito ministrare, ac denique seruare

ritus ab Ecclesia præscriptos, vel consuetudine laudabili retentos. Ad huius confirmationem & plenam intelligentiam, videnda sunt dicta in præc. li. 26. c. vltimo docum. 9. & 10. 15.

Ritus autem illi sunt: vt fiant septem vnctiones certo ordine & modo cum prolacione verborum sacramentalium: Item vt illis præmittantur, vel post illas addantur Psalmi & orationes. Et demum vt fiant cum vestibus sacris in Ecclesia vsita: is: verbi gratia, cum superpelliceo & stola, nonnullisque aliis qui notantur in Rituali. De quibus monet Suarez sub finem citatæ sectionis 2. cum vrget necessitas posse cum solis essentialibus (additis postea accidentalibus, hoc est, Psalmis & precibus) sacramentum conferri, non tamen sine sacerdotali ornatu, iudicio prudentis requisito ad reuerentiam sacramento debitam, contra quam vtilitati hominis seruandum non est.

F I N I S.

LIBER QUARTVS, ET TOTIVS OPERIS VIGESIMVS NONVS.

DE SACROSACRATO EUCCHARISTIÆ SACRAMENTO

PRO O E M I V M.

DE hoc differentes auctores magno numero Henriquez refert tomo 1. Theologiæ moralis initio libri octaui, quibus accessit Suarez ad 3. par. D. Thomæ tomo 3. à disput. 39. ad finem vsque. Cuius potissimum tanquam recentioris, docti & diligentis, lectabimur vestigia. Considerabimus autem 1. absolute sacramentum ipsum. 2. eiusdem materiam. 3. formam. 4. ministerium. 5. recipientes. 6. effectus. 7. Missæ celebrationem, tanquam solemnem ritum, cum quo consecranda est Eucharistia ipsa. Quam methodum D. Thomas seruat in 3. par. quæst. 73. & aliquot sequentibus.

CAPVT I.

De ipso Eucharistiæ sacramento absolute.

SVM MARI V M.

1. Præcipua nomina quibus sacramentum hoc significatur.
2. Quod sacramentum Eucharistiæ non sit consecratio, nec sumptio corporis & sanguinis Christi, nec sola species sensibilis, nec solum corpus & solus sanguis Christi.
3. Est quid aggregatum ex speciebus panis & vini, & ex corpore & sanguine Christi.
4. Varia differentie inter Eucharistiæ & alia sacramenta.
5. Eucharistia sacr. me: torum omnium dignissimum, in quo est Christus verus Deus.
6. Eucharistiæ sacramentum vnum est ad eum modum, quo refectio corporalis ex cibo & potu, vna est.
7. Differenter tamen hoc nomine, quod in Eucharistia tantumdem sumatur altera specie, quantum sub vtraque.
8. Sumptio Eucharistiæ nec. saria quidem est necessitate precepti, non tamen necessitate medi.
9. De tempore quo instituta est à Christo Domino nostro sacrosancta Eucharistia.
10. Figura huius sacramenti tan legis nature, quam Moysice.

CIRC A ipsum Eucharistiæ sacramentum D. Thomas in citata quæst. 73. sex considerat, nomen, naturam, vnitatem, necessitatem, institutionem, & figuras.

S E C T I O I.

De nominibus sacramenti Eucharistiæ.

Quod attinet autem ad primū, varia habentur huius sacramenti nomina, indicantia dignitatem & fructus eius.

Quatuor vero censentur præcipua, quorum D. Th. meminit art. 4. in cuius commentariis alia ex Patribus Suarez adiungit. Quia igitur sacramentum hoc significat; tum præteritam Christi passionem; tum præsentem gratiam & mystici corporis Christi (Ecclesiæ inquam) vnitatem, tum demum futuram gloriam: quæ omnia nequiuerunt vno nomine conuenienter explicari: ipsum dicitur, tum sacrificium, vel hostia, quatenus significat passionem Christi, qui vt mortuus, pro hominibus Deo Patri offertur in Missa pro salute viuorum & mortuorum; tum synaxis, seu communitio; quatenus significat vniionem fidelium inter se, & cum Christo: tum etiā Eucharistia, id est, bona gratia, quatenus realiter continet Christum Dominum, qui est plenissimus gratiæ & fons gratiarum omnium: tum demum viaticum, quatenus nos præparat ad gloriam: ad eam enim præbet viam, per gratiam refectiois spiritualis quam confert. Quo nomine maxime solet dari executibus ex hac vita.

S E C T I O II.

De natura sacramenti Eucharistiæ.

Quod attinet ad 2. docendum est: tum quod sit sacramentum Eucharistiæ, tum in quo differat ab aliis sacramentis.

De priore, quod Eucharistia sit verum ac proprium nouæ legis sacramentum, ne quidem Sectarij negant, patetque per authoritates sacre Scripturæ, Conciliorum, & Patrum, quas habet Suarez disput. 39. lect. 3. citque aperta definitio Concilij Florent. in instruct. Armenorū. & Concil.

Triden.

Triden. sess. septima cap. 1. & late sess. 13. Difficultas est autem, An ipsum Eucharistiae sacramentum sit consecratio corporis & sanguinis Christi, quae transubstantiatio dicitur, & sit per ea verba, quae formam illius esse docebimus in sequenti cap. 3. prolata super panem & vinum, quae constituntur eiusdem sacramenti materia, prout in cap. 2. exponitur, an vero ipsum sit panis & vini consecrati species, continentis corpus & sanguinem Christi, absque vlla panis & vini substantia: an autem sit corpus & sanguis Christi, sub illis speciebus, seu panis & vini accidentibus continentur? An demum sumptio corporis & sanguinis Christi contenti sub illis speciebus.

Cui difficultati, *suppositio quod habetur in libro 26. capite primo ad rationem sacramenti nouae legis requiritur, ut ipsum sit res sensibilis subiecta: vim habens, non modo significanda, sed etiam producenda: cuius gratia animam iustificat: potest cum Bellarm. in lib. 4. de Euchar. cap. 6. latishieri. Dicendo Sacramentum Eucharistiae non esse consecrationem; quae signum quidem est corporis Christi: non tamen signum & causa gratiae iustificantis. Nec esse sumptionem corporis & sanguinis Domini: quoniam haec est quidem conditio, sine qua virtus Sacramenti (corpus inquam & sanguis Christi) non applicetur ad hominem, ut in eo caulet diuinam gratiam ex opere operato: non est tamen proprie causa talis gratiae, cum sit actus suscipientis: cui nulla eiusmodi vis cau-landi inest. Nec enim ad productionem sacramentalis gratiae, Deus vult concurrere alterius efficientis, quam ministri sacramenti. Videri potest Suarez *disput. 42. sect. 4.* Nec item esse solas species sensibiles patet, quia totae non sunt spiritalis cibis, & sustentans animam; ut satis indicant verba Domini Ioan. 6. Caro mea vere cibus, & sanguis meus vere est potus. Quare nec solae sunt causa gratiae, & per consequens nec solae sunt sacramentum Eucharistiae. Nec denique esse solum corpus & sanguinem Christi, sine ordine ad species, patet: quia de ratione sacramenti est, ut sit res subiecta sensibus: cuiusmodi non sunt in Eucharistia corpus & sanguis Christi, sine ordine ad species sacramentales.*

3. Superest igitur ut, *quem admodum plerumque in ead. disput. 42. sect. 1. & 3. tradit. Suarez,* tam species seu accidentia panis & vini, quam corpus & sanguis Christi, in quae per consecrationem conuertitur est panis & vini substantia, constituant essentiam sacramenti Eucharistiae: ita tamen addit Bellarm. *prop. 3. §. 5.* ut ratio sacramenti magis conueniat speciebus, ut continent corpus & sanguinem Christi, quam corpori & sanguini Christi, ut sunt sub illis speciebus. Quod probat: quia ex Concilio Triden. sess. 13. cap. 3. commune est Eucharistiae cum aliis sacramentis, ut sit symbolum externum, & visibilis forma inuisibilis gratiae. Iam vero in sacramento Eucharistiae visibilem formam esse, constat magis conuenire speciebus sacramentalibus quam corpori & sanguini Christi. Et confirmatur, quia in Eucharistiae sacramento corpus Christi adiunctum speciebus sacramentalibus, est loco virtuti efficiendi gratiam quae in aliis sacramentis adiungitur rebus, ut sint idonea instrumenta producenda gratiae. Sicut ergo in aliis sacramentis, non videmus quod sacramentum sit vis illa gratiae productiua, prout adiuncta est rebus eiusmodi externis: sed potius quod sit illa ipsa res, prout eandem vim adiunctam habent: ita in sacramento Eucharistiae, non corpus & sanguis Christi, sub speciebus debet proprie loquendo dici sacramentum, sed illae ipsae species, ut corpus & sanguinem Christi continent.

SECTIO III.

De differentia Eucharistiae à ceteris sacramentis.

4. DE posteriori constat inter sacramentum Eucharistiae & alia sacramenta plures esse differentias. Prima est, quod reliqua sacramenta consistant in usu & applicatione materiae ipsorum ad suscipientem: itaut tali applicatione ab soluta, desinant esse sacramenta, nec habeant esse permanentes: sic enim baptismus solummodo est, dum fit ablutio corporis humani cum debita verborum forma: & ita de ceteris. Sacramentum vero Eucharistiae in suo esse intrinseco non dependet ab usu & applicatione; sed ante v-

sum, habet per consecrationem, esse permansens: quandiu conferuntur species sacramentales; corpus & sanguinem Christi continent: itaut merito dicamus hoc sanctissimum sacramentum (secundum usum quem, in Ecclesia consuetudine antiqua receperunt, Concil. Triden. statuit seruandum, in sess. 13. cap. 6. can. 7.) contineri in sacra pixide seruati in sacratio, deferri ad aegrotos.

Secunda differentia est, *quam D. Tho. habet 3. par. quest. 73. art. 1. ad 3.* quod in ceteris sacramentis gratia & sacramentum non sint aliter quam in suscipiente: in Eucharistia vero, sacramentum sit extra suscipientem, & antequam producat in illo gratiam quam significat. Item cum Eucharistia sit commune cum sacramentis imprimentibus characterem, ut in ea distinguantur tria: nimirum res tantum sacramenti, hoc est, praedicta gratia; sacramentum tantum, species videlicet sacramentalis; & res simul & sacramentum; nimirum corpus Christi: quod est res sacramenti, quatenus significatur per ipsas species sensibiles, sub quibus existit: & est sacramentum quatenus sic existens, symbolum est, ut habet Concil. Trid. sess. 13. cap. 2. vnus illius corporis: cuius ipse est caput, & cui nos tanquam membra arctissima fidei, spei, & charitatis connexione adstrictos esse voluit. ut omnes diceremus idem, nec essent in nobis schismata. Cum inquam haec ita sint differentia adhuc est inter Eucharistiam & praedicta sacramenta, quae d character (cui tribuitur, ut simul sit res & sacramentum) non sit in illis, producit enim in suscipiente, non autem in sacramento. Corpus vero Domini sit in Eucharistia; nec nisi per eam, communicetur suscipienti.

Tertia differentia est, quam iam attigimus, quod cetera sacramenta consent rebus externis, & virtute à Deo illis indita, qua possint signa esse & causa gratiae (cuiusmodi sit ea virtus disputant S. scolastici: pro quo vide Greg. à Valen. *disput. 3. quest. 3. puncto 1. versus finem*) Eucharistia vero consistit externis speciebus panis & vini: & corpore ac sanguine Christi, quae ut instrumenta Dei concurrunt ad gratiam sacramentalem in anima producendam, seu ad animam spiritali refectioe confortandam.

Quinta differentia est: quod quia esse aliorum sacramentorum postum est in fluxu, ipsa tam diu durent, quam diu durat materiae & formae ipsorum applicatio ad suscipientem. Quia vero esse Eucharistiae est permanentes, ipsum durat post applicationem formae ad materiam: seu post panis & vini consecrationem factam verbis à Christo institutis, de quibus in sequenti cap. 3. Vbi aduertit hoc sacramentum non constare ex rebus & verbis tanquam ex materia & forma ad modum compositi physici, quod existit tantum existente ipsius forma in materia: sed alio nomine nempe quod ad hoc ut ipsum fiat, requiratur materia panis & vini, quae conuertatur in corpus & sanguinem Christi: & forma verborum consecrationis, per quam fit talis conuersio: iuxta Concilium Florent. in instruct. Armen. quod plenius intelligitur per dicendam in eodem cap. 3.

Ceterum sacramentum istud esse dignissimum omnium, constat tum ex aliis, quae Suarez habet *disput. 39. sect. 2.* tum ex eo maxime, quod contineat vere ac realiter corpus & sanguinem Christi, cum anima & diuinitate ipsius ut habet Concil. Triden. sess. 13. cap. 3. itaut adorari debeat cultu latræ, etiam externo, prout idem Concil. in ead. sess. can. 6. decernit. De qua re aduersus Sectarios Bellarm. lib. 4. De Euchar. cap. 29. & 30.

SECTIO IV.

De vnitatem sacramenti Eucharistiae.

IN huius consideratione, quam longam habet Suarez in *citata disput. 39. sect. 3. & 4.* non immeritum diutius, quia institutum nostrum non videtur id exigere. Ideoque contenti erimus notare ad vnitatem huius sacramenti, non requiri partium ipsius vnionem ac coniunctionem physicam, sicut in re naturali: sed sufficere earum certam inter se proportionem & compositionem accommodatam fini ad quem ordinatur totum quod ex constituitur: perinde ac in artificiali: quae non est diuersae speciei quantumuis consistat partibus heterogeneis: quia ad vnum & eundem finem ordinantur.

ordinantur; prout patet in domo, & in exercitu, & multis aliis. Quamvis ergo in Eucharistia species panis & vini diuersa sint, constituitur tamen vnum sacramentum, quia ordinantur ad vnum finem, nempe ad refectioem vnius corporis, de quo D. Paulus in priori ad Corinth. 10. Vnum corpus multi fumus, omnes qui de vno pane, & de vno calice participamus.

In qua sententiam præclare catechismus ad Parochos, iussu Concilij Trident. editus, in tractatu de Eucharistia: his verbis, Cum huius sacramenti gratia, vnum corpus mysticum efficiatur; vt sacramentum ipsum conueniat rel quam efficit, vnum esse oportet: atq; vnum quidem, non quia sit indiuiduum, sed quia vnius rei significatione habet. Nam quemadmodum cibus & potio, quæ duæ res diuersæ sunt, ad vnam tantum rem adhibentur; vt scilicet vires corporis reficiantur: ita etiam duas illis diuersa sacramenti species respondere consentaneum fuit: quæ cibum spiritualement significarent, quo mentes sustententur & recreantur. Quare à Domino Salvatore dictum est Ioan. 6. Caro mea vere est cibus, & sanguis meus vere est potus. hæc ibi. Ex quibus intelligitur hoc sacramentum vnum esse ratione significationis. Quamquam tamen ob pluralitatem specierum significantium, nonnunquam nominatur plurali numero. Vide Greg. à Valen. tom. 4. disput. 6. quest. 1. puncto 4. dicentem id fieri, eo quod sacramentum hoc, sit quidem vnum formaliter (prout habetur ex dictis) sed sit plura materialiter.

Aduerte autem prædictam refectioem spiritualement à corporali maxime differre: quia in corporali non recipitur tantum nutrimentum & substantia, ex solo cibo, aut ex solo potu, quantum ex cibo & potu simul. In hoc vero sacramento, etiam si ipsum refectioem spiritualement nō significet perfecte, sub vna tantum specie, ideoque non habeat totum id quod quatenus sacramentum, ad integritatem requirit significationis: tamen ratione rei sacræ in illo sub speciebus contentæ; hoc est, ratione corporis & sanguinis Christi, tam perfectum est sacramentum sub vna specie, quam sub vtraque. Licet enim præcise ex vi consecrationis & formæ verborum, sub speciebus panis contineatur corpus Christi; & sub speciebus vini, sanguis Christi: tamen sub qualibet earundem specierum, imo & sub qualibet earundem parte, totus & integer Christus cum corpore, anima, & diuinitate vere continetur: ita vt certissimum sit tantumdem contineri sub alterutra earundem specierum ac sub vtraque, prout docet Concil. Trid. sess. 13. cap. 3. & canone 3. Ratio vero (quæ in eo cap. habetur) sumitur quoad humanitatem quidem ex vi illius naturalis connexionis & concomitantia, qua partes Christi Domini (qui ex mortuis surrexit, non amplius moriturus) inter se copulantur. Quoad diuinitatem vero ex indissolubili dictarum partium (animæ inquam & corporis Christi) hypostatica vnione cum ea ipsa diuinitate. Ex quibus satis colligitur, quod admissum communi Theologorum consensu, Bellarm. confirmat in ante cit. lib. 4. De Euchar. cap. 23. propos. vltima, nihil spirituales fructus capi ex duabus illis diuersis speciebus sacramentalibus; quin capiatur ex vna: & ita Sacerdotem communicantem sub vtraque specie, non recipere maiorem fructum & gratiam cæteris partibus, quam laici sub vna tantum communicantem: sicut nec maiorem recipit, qui simul plures hostias consecratas sumit, quam qui vnicam: aut qui eam integram, quam qui illius partem, ex D. Thom. 3. par. quest. 79. art. 7. ad 3. Dico simul seu per modum vnius refectioem; quia secus esset, si plures sumerentur per modum diuersarum refectioem: vt cum in die Natiuitatis Domini idem Sacerdos dicit tria sacra, nam gratia multiplicatur pro multitudine talium refectioem: ideoque frequentatio earundem suaderi solet.

SECTIO V.

De necessitate, institutione & figuris sacramenti Eucharistia.

Quod attinet ad necessitatem huius sacramenti, ea duplex esse potest: vna præcepti, & altera mediij. De

priore dicitur postea cum de suscipiente illud; vbi dicitur de illius susceptione dari præceptum, tam diuinitum, quam humanum; & quomodo, quando, & quos tale præceptum obliget, & qua ratione satisfiat eiusmodi obligationi. De posteriore autem est magna difficultas, An scilicet hoc sacramentum ita sit necessarium, vt absque illius sumptione salus aeterna obtineri nequeat. Illam autem copiose tractat Suarez disput. 46. supponens duplici tantum nomine, cæteri posse taliter necessarium. Vel quod sine illius sumptione haberi nequeat prima gratia requisita ad iustificationem peccatoris, qui est alioqui æternæ mortis reus. Vel quod homo nequeat absque eadem susceptione, perseverare in gratia, vsque ad gloriæ consequitionem. Præter quæ duo, nihil aliud, nisi tanquam ad illa ordinatum, esse ad salutem simpliciter necessarium, ex eo constat; quod secundum Christianam fidem quicumque iustus fuerit, & in iustitia vsque ad finem perseverauerit, saluabitur ex Christi promisso in cap. 24. D. Matthæi vers. 13.

Et vero, ad neutrum illorum Eucharistiam esse simpliciter necessariam: ac per consequens, nec esse ad salutem necessariam necessitate mediij, ipse Suarez late probat: nobis satis est, quod multi salutem consequantur sine reali Eucharistia susceptione: vt pueri baptizati, morientes antequam facti sint ad eam idonei: & nonnulli adulti, qui de peccatis rite confessi, nequeunt habere illius copiam: nam tunc vtriusque sufficit vtrum eiusdem. De qua re D. Tho. 3. par. quest. 73. art. 3. vbi de pueris sic habet inter cætera. Quia per baptismum ordinatur homo ad Eucharistiam: ideo ex hoc ipso quod pueri baptizantur, ordinantur per Ecclesiam ad Eucharistiam. Et sic sicut ex Ecclesiæ fide credunt, sic ex intentione Ecclesiæ desiderant Eucharistiam, & per consequens recipiunt rem ipsam.

Quod attinet ad institutionem. Maiores nostri omnes, vt habet Concil. Trid. sess. 13. cap. 1. quotquot in vera Ecclesia fuerunt, qui de sanctissimo hoc sacramento differunt et aperte professi sunt hoc tam admirabile sacramentum in vltima cœna Redemptorem nostrum instituisse: cum post panem, vni que benedictionem se suum corpus illis præbere, ac suum sanguinem, & mortis ac perispicuis verbis testatus est; quæ commemorata ab Euangelistis Matthæo cap. 26. Marco cap. 14. Luca cap. 22. postea reperita sunt à D. Paulo in priori ad Corinth. cap. 11. Causas autem sine velle talis institutionis idem Concilium in sequenti cap. 2. habet breuiter & perspicue traditas. Vbi videri possunt. Vt & apud D. Thomam tertia par. quest. 73. art. 1. videri ratio ostendens quod conueniens fuerit, in noua lege institui tale sacramentum quod esset cibus animarum. De qua re Suarez tum ibidem in commentario, tum in disput. 39. sect. 1. dicto 1.

De tempore institutionis habetur ex citatis verbis Concil. Trid. & ex Clemen. vnica. De reliq. & venerat. Sanctorum, illud fuisse noctem Cœnæ priusquam Dominus ipse pateretur. Tunc enim, vt habet idem Concil. Trid. sess. 22. cap. 1. corpus & sanguinem suum sub speciebus panis & vini Deo Patri obtulit & sub earundem rerum symbolis, Apostolis, quos tunc vni Testamenti Sacerdotes constituerat, vt sumerent, tradidit: & eisdem, eorumque in Sacerdotio successoribus, vt offerrent, præcepit per hæc verba: Hoc facite in meam commemorationem. Hoc igitur tam salutare sacramentum ab ipso Domino nostro, Ioan. 6. promissum ac commendatum, institutum, exhibitumque est in prædicta nocte. Car in ipso passionis ingressu, potius quam prius vel post passionem conueniens fuerit sacramentum istud institui: nonnullaque alia eodem spectantia Suarez persequitur disput. 41. apud quem relinquemus videnda sciendi cupido: quia ad nostrum institutum necessaria non videntur.

Quod attinet ad figuras huius sacramenti, varias præcessisse tempore legis naturæ & Mosaicæ, expressit Concil. Trid. sess. 22. cap. 1. in fine: quas D. Thomas 3. par. quest. 73. art. 6. reuocat ad quatuor capita: Nam cum possimus tria considerare in hoc sacramento: tum id quod tantum est sacramentum: nempe species panis & vini: tum id quod res est, & sacramentum: corpus scilicet Christi verum pro

NAL
XIS
P
u

10.

nobis passum, tum demum id quod tantum est res, nempe gratia, quam hoc sacramentum susceptum causat in anima: præfiguratum est nonnunquam ratione primi: ut per sacrificium Melchisedech, qui obtulit panem & vinum Genes. 14. nonnunquam ratione secundi, ut sacrificia omnia legis Mosaica: præsertim sacrificium expiationis, quod erat solemnissimum (de qua re in cap. 9. epistolæ ad Hebræos) nonnunquam ratione tertij: ut manna, quod sicut habebat in se omnem saporis suavitatem, Sapient. 16. ita & gratia huius sacramenti plene fecit mentem. Nonnunquam denique ratione illorum omnium ut Agnus Paschalis, prout ipse D. Thomas satis clare explicat: indeque infert eum esse præcipuam huius sacramenti figuram. Porro quo modo ex ipsius figuris contra hæreticos proberet præsentia corporis Christi in Eucharistia, videre est apud Bellarm. lib. 1. De Eucharistia cap. 3.

CAPVT II.

De materia sacramenti Eucharistia, ac primo vniuersæ.

SVMMARIVM.

- 11 Materia Eucharistia, panis & vinum.
- 12 Panis consecrari potest prius tempore quam vinum: & ad validitatem consecrationis vnius eorum, non est necessarium sequi consecrationem alterius.
- 13 Illicita est nihilominus consecratio, quam non sequitur consecratio alterius.
- 14 Excusatio illius à peccato, qui per ignorantiam inculpabilem, aut ob scandalum, vel mortis periculum: consecrat panem non consecrato vino, vel contra.
- 15 Nullo modo licere potest directe intenti consecratio vnius partium Eucharistia sine alia.
- 16 De necessitate huius sacramenti est, ut Sacerdos presentem habeat materiam consecrandam: & qualiter præsens esse debeat.
- 17 Explicatio difficultatis: An certa determinataque quantitas sit de necessitate sacramenti Eucharistia.
- 18 Responso affirmatiua ad aliam difficultatem de necessitate intentionis ministrum, consecrandi particularem materiam ante se presentem, cum aliquot corollariis inde deductis.
- 19 Quando censenda sint consecrata hostia, quarum non meminit Sacerdos dum consecrat: & quod ex defectu intentionis, non censentur consecrata gutta quæ in calice apparent separate.
- 20 Non alius panis, quam triticeus est materia Eucharistia: & quid si in illius consecratione, sit farina triticea admixta alia alterius generis.
- 21 Requisita in pane factio ex farina triticea, ut censetur idonea materia Eucharistia.
- 22 Non est quidem de necessitate sacramenti, ut talis panis sit azymus: est tamen de necessitate præcepti in Ecclesia Latina: & contra, in Ecclesia Græca.
- 23 Consecrationis sanguinis Christi materia est vinum de vite: cuiuscunque sit generis.
- 24 Non item expressum ex fructibus aut herbis: aut adhuc existens in vuis, aut ex eis non maturis expressum.
- 25 Aut conuersum in acerum, aut sapa vel lora, & quid de vino acescente, aut congelato.
- 26 Admiscenda est aqua vino in Eucharistia, de necessitate tantum præcepti.
- 27 Seruanda in tali admixtione.

CONSIDERABIMVS primo absolute materiam sacramenti Eucharistia. 2. particulariter materiam consecrationis corporis Domini. 3. materiam consecrationis sanguinis.

PRIMA PARS CAPITIS.

De proposita materia absolute.

- II. QVÆRI POTEST PRIMO, Quanam sit talis materia? Ad quod respondetur de fide tenendum esse, quod sit panis & vinum. In his enim Christum cōsecrasse

corpus & sanguinem suum patet ex Evangelica historia: quæ dicit acceptum panem benedixisse; similiter & calicem, in quo contentum fuisse vinum constat, ex eo quod Dominus ipse illud ante consecrationem vocavit generationem vitis Luca 22. & post cōsecrationem genimen vitis Matth. 26. & Marci 14. Accedit definitio Ecclesie in Concilio Lateranensi relata in cap. Firmiter, De summa Trinitate & fide Catholice. §. Vna vero: & in Concilio Florentino in instructo Armeno, & in aliis quæ commemorat Suarez disput. 43. sect. 1. Vbi addit Patrum auctoritates, & rationes Scholasticorum, quibus iustificandam talem materiam huic sacramento congruentem esse.

QVÆRI SECUNDO POTEST, An necessarium sit, utramque materiam concurrere ad perficiendum hoc sacramentum. Ad quod Suarez in sequenti sect. 2. respondet tribus propositionibus. Prima est, vnam ex illis materiis, prius tempore consecrari valide, quam alteram. Hæc factum Christi satis confirmat. Nam antequam ipse consecraret calicem, dixit: Hoc est corpus meum; & verum dixit. Ergo ex vi veritatis formæ vna materia prius tempore consecratur, quam altera. Confirmat quoque recepta Ecclesie consuetudo, quæ statim ac perfecta est consecratio corporis Domini, ipsum proponitur populo ad grandum. Ceterum etiam si valida esset consecratio vini facta ante consecrationem panis: grauius tamen peccaret qui illam proponeret, tanquam recedens à Christi exemplo, & à recepto Ecclesie vniuersalis vsu. De qua re post Sotum idem Suarez circa finem eiusdem sectionis.

Secunda propositio est, Ad validitatem consecrationis vnius partis materia, non esse necessarium ut altera pars consecratur, sed posse vnam partem sine altera consecrari, ita ut factum teneat. Hæc sequitur ex precedenti: quia si panis prius tempore consecratur, quæ vinum, manebit corpus Christi, quantumcunque; siue per ignorantiam, siue per obliuionem, aut incuriam. siue per malitiam non adiungatur consecratio vini. Neque enim corpus Christi sub speciebus panis, penderet ex præsentia sanguinis sub speciebus vini: cum de fide sit seruari species panis consecratas, etiam si consumptæ sint species vini simul consecrati.

Tertia propositio est, Illicitam esse vnius materia consecrationem sine consecratione alterius. Hæc (quæ Theologorum communis est, vt notat Suarez) probatur per illud quod in cap. Comperimus, De consecr. distinct. 2. sic dicitur de hoc sacramento. Diuisio vnius eiusdemque mysterij, sine grandi sacrilegio non potest prouenire. Item per communem Ecclesie vsum qui talis consecratio aduocaretur. Ac demum per illam rationem: quod diuinum sacrificium non sit mutilandum. Iam licet vnius materia consecratio non sit de necessitate alterius; utraque tamen est de integritate sacrificij, quod peragitur dum hoc sacramentum perficitur. Ad quod confirmandum faciunt verba Concilij Tridentini sess. 22. cap. 1. ante relatum num. 9. sicut & illa quæ in ead. sess. can. 2. habentur. Si quis dixerit illis verbis, Hoc facite in meam commemorationem, Christum non instituisse Apostolos Sacerdotes: aut non ordinasse, ut ipsi alique Sacerdotes offerrent corpus & sanguinem suum, anathema sit. Quibus verbis indicatur illud, quod omnes Theologos censere; & comunem Ecclesie vsum ostendere notat Suarez disput. 43. sect. 2. conclus. 3. nempe ex diuina institutione utramque partem materia huius sacramenti esse de substantiali integritate sacrificij inuenienti à Christo instituti. Indicatur pariter præceptum esse Christi, per quod diuino iure illicitum sit hoc sacramentum cōfici in vna materia sine alia. Quod etiam Suarez ibid. conclus. 2. versus finem attingit.

QVÆRI TERTIO POTEST, Vtrum sit ita necessaria utraque materia iure diuino, ut propter nullam causam liceat in altera tantum sacramentum hoc conficere, etiam ex summi Pontificis dispensatione. Hoc, quia paucis expediti potest, relinquemus pleniorum illius explicationem videndam apud eundem Suarezium in sequenti sect. 4. contenti in illicare aliquot documenta pro praxi vtilia quæ ipse persequitur latius.

Primum est: à peccato transgressionis prædicti iuris diuini prohibentis vnam materia partem huius sacramen-